

УДК 631.81

Актуальні проблеми сільського господарства та легкої промисловості України

*Мороз А.І. канд. техн. наук, Васильченко С.О. студент
ВП НУБіП «Ніжинський агротехнічний інститут»*

Розглядаючи сучасний економічний стан України тяжко усвідомлювати те, що з переліку основних бюджетоутворюючих галузей вже зникли такі галузі, як сільське господарство, легка промисловість, машинобудування які були основою бюджету України в радянський період та на початку 90-х років. Адже ще 1990 році Україна входила до п'ятірки найбільш економічно міцних та інтелектуально розвинених держав у Європі, країною яка забезпечувала товарами та продуктами не тільки себе, а й інші республіки. Але на сучасному етапі, держава в якій людський потенціал в декілька разів більше ніж у країн Європи та має унікальний плідючий чорнозем, перетворилася з країни – експортера в країну – імпортера. Тільки торік колишня житниця Європи завезла із-за кордону до 50% необхідного для споживання м'яса й цукру, значні обсяги круп, макаронів, овочів і фруктів, іншої продукції.

Саме до такого результату призвів занепад історично важливих для України галузей промисловості.

Вже важко уявити, але в радянський період частка сільського господарства в ВВП країни становила більш ніж 26%, була основою економіки та процвітання країни, а у 2009 році цей показник не перевищив 8%. В останній радянський період Україна щорічно мала

зерна 51-52 мільйона тонн, м'яса - 6,5 мільйони тонн, молока - 24,5 мільйони тонн, цукру - 6 мільйонів тонн, рентабельність сільськогосподарського виробництва складала 40%, а зараз не перевищує 2%. Це не дивно, адже крупнотоварне виробництво знищено, матеріально-технічну базу розграбували, колись потужний агропромисловий комплекс зруйнований і відкинутий на півстоліття назад.

Сільське господарство України от уже двадцять років перебуває в стані постійної кризи. У результаті розвалено колись потужні сільгоспідприємства, збанкрутували господарства - мільйонери, на 70% зменшився технічний парк, відсутність добрив привела до скорочення посівів технічних і зернових культур, різко зменшилось поголів'я великої рогатої худоби, свиней і птаха, зруйновані тваринницькі приміщення, системи меліорації, перейшли в перелогові мільйони гектарів орної землі.

Положення села катастрофічне. Наявні в Україні фермерські господарства ледве зводять кінці з кінцями. Адже тільки 66% з них мають трактора, 39% - автомобілі, 28% - сіялки, до цього призвела відсутність фінансування з боку держави та занепад вітчизняного машинобудування. В країні практично не залишилось підприємств які б випускали трактори, сіялки та іншу техніку для обробки землі. Український фермер змушений закупати імпорتنу техніку, тоді як в радянські часи село було на сто відсотків забезпечено всім необхідним обладнанням вітчизняного виробництва.

Дрібному підприємцеві практично неможливо за прийнятну ціну продати картоплю, городину або мед. Особливо проблематично

нормально збути продукцію тваринництва, яке після останніх розв'язків уряду стає ще збитковіше. Сьогодні селянинові не вигідно тримати навіть корову, яка за всіх часів справедливо вважалася годувальницею сільської родини. Оплата праці на селі - найнижча серед усіх галузей економіки. Якщо в 1990 році вона становила 95% від середньої по країні, то сьогодні - тільки 35%.

По найважливішим показникам виробництва в Україні впало до рівня 50-х, 60-х років і перебуває на рівні слаборозвинених країн "третього світу"

Нашому аграрному сектору для відродження й повноцінного розвитку необхідні час і багатомільйонний "уливання", інакше Україна втратить не тільки галузь яка б могла стати основною бюджетоутворюючою галуззю, але і одну зі стратегічних складових своєї національної незалежності - продовольчу безпеку й стане колонією Заходу.

Не треба забувати про незадовільний стан легкої промисловості, яка ще наприкінці 80-х років привносила більше в бюджет України ніж добувна промисловість та будівництво разом у 2009 році, скоротившись із 11% до менш ніж 2%.

Майже в 10 разів порівняно з 1990 роком скоротилися обсяги випуску продукції легкої промисловості. Приклад катастрофічного занепаду є те, що зараз з розрахунку 1 особу виробляється лише 1 кв.м тканини, тоді як у 1990 році – 24 кв.м.

Легка промисловість, яка ще зовсім недавно була потужним джерелом залучення засобів у бюджет, сьогодні перебуває у складному становищі. Одна з найважливіших галузей промисловості, яка завжди

була сильною в Україні, зараз гине. Багато підприємств, що мали в минулому світове значення зараз скоротили обсяг виробництва або оголошені банкрутами. Створюється враження, що держава кинула легку промисловість напризволяще. Галузь має величезні проблеми, які в цей момент ніхто не здатний дозволити.

Більшість підприємств працюють на низькоякісній сировині, тому що далеко не все можуть дозволити собі імпортувати сировину з інших країн.

Є низьким рівень культури й технології виробництва, величезне відставання від легкої промисловості провідних країн.

Легка промисловість страждає через податкову політику держави. Через більші податки у підприємств не залишається засобів для широкомасштабного виробництва, а для іноземних фірм податкова політика є набагато м'якше.

Галузь відчуває гостру нестачу державних інвестицій. Гроші зараз вкладаються в розвиток металургії, машинобудування й другий галузей, у яких ситуація значно краще ніж в легкій промисловості.

Галузь тріщить по швах, як старий поношений костюм. Ще трохи, і будемо вдягатися лише в чужі штани, бо своїх нікому буде пошити.